

MASARYKOVA UNIVERZITA LÉKAŘSKÁ FAKULTA

Univerzita Karlova v Praze
Lékařská fakulta v Plzni
pí Bohumila Černá
Oddělení vědy a vzdělávání
Husova 3
306 05 PLZEŇ

Váš dopis zn. / ze dne

Číslo jednací

Vyřizuje / e-mail / tel

Místo, datum

Jana Fišerová
jfisher@fnbrno.cz
532 233 385

Brno, 16. 02. 2012

Věc dopisu

Oponentský posudek na dizertační práci v rámci doktorandského programu MUDr. Niny Benákové: "Metody a mechanismy fototerapie v dermatovenerologii".

Práce MUDr. Benákové je zpracována na 73 stranách textu s dalšími náležitostmi. Následuje část příloh, tj. 10 publikací autorky vztahujících se k danému tématu a mapka pracovišť fototerapie v České republice. Po úvodu následuje kapitola "Fototerapie v dermatovenerologii", dále kapitola "Fototerapie psoriázy, atopické dermatitidy a vitiliga", kapitola "Studie fototerapie v České republice", kapitola "Doporučení a návody pro fotodokumentaci fototerapie" a Závěr. V tomto rozvržení není explicitně uveden cíl práce, vyplývá nicméně z úvodu textu, kde své záměry autorka definuje, uvádí důvody pro dané členění včetně příloh. Toto zdůvodnění má svou logiku. Splnění cílů, byť to není přímo uvedeno je poté popsáno v textu, především v uvedených doporučeních pro provádění fototerapie a vedení její dokumentace.

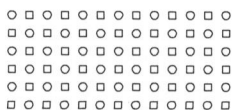
V první kapitole autorka velmi kvalitně, přesně a na úrovni současných poznatků pojednává mechanismy fototerapie. Měl bych zde nicméně připomínku v tom smyslu, že vrchol emise u UVA lampy pro PUVA se pohybuje v širším rozmezí, nemusí to být vždy nutně 355 nm, můžeme uvažovat o rozpětí 340-370 nm.

Autorka správně vyzdvihuje účinky imunomodulační až imunopresivní oproti dříve převážně uváděným účinkům antimitotickým a antiproliferativním. Rovněž rozdíly mezi jednotlivými typy světla jsou zpracovány pro fotobiologa či fototerapeuta přehledně a poutavě. Zato v indikacích a kontraindikacích, respektive v tabulce na straně 23 bych rozhodně doplnil u mycosis fungoides další T-buněčné lymfomy, ať už Sézaryho syndrom či velkobuněčné anaplastické proliferace se znakem CD 30+. Možnosti kombinované léčby u psoriázy jsou popsány podrobně, uvedl bych však jiné možné kombinace, např. u T-buněčných lymfomů PUVA či NBUBV s rekombinantními alfa-interferony.

Dále autorka hodnověrně pojednává nespornou účinnost fototerapie, její bezpečnost a mnohdy neúměrně zdůrazňovaná rizika. Je to zvláště důležité v této době, kdy jsou sice k dispozici prostředky biologické léčby u psoriázy, ale medicínské i ekonomické výhody moderní fototerapie nemizí. Dále MUDr. Benáková vyzdvihuje nutnost řádně vedené dokumentace a uvádí její nezbytné součásti včetně informovaného souhlasu pacientů.

Autorka akcentuje kombinaci balneoterapie s fototerapií, v této oblasti je mimořádně zkušená. Podobně je pojednána fototerapie atopické dermatitidy a vitiliga.

Za vlastní jádro práce lze považovat kapitolu zaměřenou na studii "Fototerapie v České republice", kde autorka mapovala metodikou strukturovaného dotazníku 58 pracovišť zabývajících se světloléčbou v ČR. Výsledky této studie jsou zajímavé z řady hledisek a odrážející se v ní například tendence k širšímu použití úzkopásmé UVB lampy oproti starší PUVA

metodě, rozdíly v limitacích fototerapie z hlediska dosažených dávek i z hlediska přístupu lékaře ke kontrolám v průběhu léčebných kúr. Navržená léčebná doporučení jsou ve své většině účelná. MUDr. Benáková např. u PUVA léčby racionálně uvádí možnost volby počáteční dávky dle fototypu. Poučení pro pacienty je koncipováno obsírně, navržený informovaný souhlas se světloléčbou ultrafialovým světlem lze akceptovat. Literární odkazy – celkem 70 citací jsou dostatečné.

V závěru MUDr. Benáková správně formuluje výhody této léčby, ale i její nevýhody, včetně některých farmakoekonomických aspektů.

Publikace v příloze vhodně doplňují danou oblast, snad jen práce o akutní generalizované exantematózní pustulose u pacienta po transplantaci kostní dřeně se tématu disertace přímo netýká.

Autorka je zkušenou lékařkou v oboru dermatovenerologie, je vysoce erudovaná v oblasti fototerapie. Tomu odpovídá její publikační a především přednášková činnost.

MUDr. Benáková trendy a tendence v oblasti světloléčby na solidním teoretickém základu dále zpracovává ve své odborné činnosti. Tedy přes určité nedostatky, především v koncepci dizertační práce, má tato práce svůj smysl i apel na moderní sofistikovaný přístup k volbě a vedení fototerapie a doporučuji ji k obhajobě a MUDr. Nině Benákové udělení titulu Ph.D. ve smyslu znění zákonných předpisů.

Prof. MUDr. Vladimír Vašků, CSc.
přednosta I. Dermatovenerologické kliniky FN
u svaté Anny v Brně
a LF MU a Dermatovenerologické kliniky
FN Brno a LF MU